

De opbouw van faculteit Bouwkunde van de TU Delft

Een effectievere faculteit op één locatie

Dinsdag 13 mei 2008 ontstond brand in het gebouw van faculteit Bouwkunde van de TU Delft. Ruim drieduizend studenten en bijna duizend medewerkers moesten worden geherhuisvest. Een groot drama, maar de veerkracht was ongekend. Binnen een week kon het onderwijs worden hervat in tenten en in andere gebouwen. Ondertussen wordt er keihard gewerkt aan tijdelijke huisvesting en wordt er volop nagedacht over nieuwbouw. In tien artikelen wordt u geïnformeerd over een bouwende faculteit, die voor de eigen huisvestingssituatie theorie in de praktijk mag brengen. Hieronder deel twee.

TEKST ALEXANDRA DEN HEIJER EN DENNIS CRUYEN

Terwijl de meeste studenten en wetenschappers van een welverdiende vakantie genieten, wordt er deze zomer keihard gewerkt aan het nieuwe – tijdelijke – onderkomen van de faculteit Bouwkunde. Met de keuze voor het voormalige hoofdgebouw van de TU Delft als huisvestingsoplossing voor de komende jaren zal de faculteit een traditioneel academisch gebouw betrekken en daaraan tegelijkertijd een heel eigen karakter geven. 'Bouwkunde heeft weer een nieuw huis', was de boodschap op de website van TU Delft, slechts tien dagen na de brand. En dat is precies wat een faculteit die momenteel op meer dan 15 locaties gehuisvest is, nodig heeft: een nieuwe thuisbasis. Met evenveel daadkracht als creativiteit gingen direct drie teams aan de slag voor programma, ontwerp en uitvoering.

Gebouw als proeftuin

Het mag duidelijk zijn dat deze parallelle processen alle theorieën over project- en procesmanagement

scherp stelden, en dat onder de bezielende leiding van de hoogleraar Bouwmanagement. Dergelijke ironie was meer regel dan uitzondering. Met alle wetenschappelijke kennis, innovatiekracht en talenten voor crisismanagement in de teams – allemaal TU Delft of direct gerelateerd – ging een uniek proces van start. Diverse ontwerpers, eveneens allemaal Bouwkunde-alumni, maakten onder leiding van decaan Wytze Patijn diverse studies van en voor het monumentale gebouw. Via het programmteam werd de facultaire organisatie betrokken: studenten en personeel. Het uitvoeringsteam

Alexandra den Heijer en Dennis Cruyen zijn direct betrokken bij de herhuisvesting van Bouwkunde, Alexandra als voorzitter van het programmteam, Dennis als voorzitter van zowel het (facilitaire) uitvoeringsteam als het huisvestingsteam.

coördineert vele processen: van constructie tot brandveiligheid, van ICT tot complete inrichting. De teams produceerden alternatieve programma's – ook op basis van een recente huisvestingsstudie – structuuranalyses, indelingsschetsen, ontwerpvarianten, vele soorten tekeningen, inrichtingsinventarisaties en nog zoveel meer.

Voor een faculteit Bouwkunde is het gebouw een laboratorium, een proeftuin en daarmee een bijzondere casestudie voor vele onderzoeken. Ook facilitair biedt dit gebouw unieke kansen om nieuwe concepten te testen. Een atelierconcept voor studenten en een nieuw werkplekconcept voor medewerkers stellen andere eisen aan ICT-voorzieningen, installaties, beveiliging, meubilair, (digitale) archivering en vooral aan de organisatie. Een ander gebruik van het gebouw stelt ook hoge eisen aan de ontmoetingsplaatsen: restaurant, luxe koffiebar, bookstores en andere collectieve voorzieningen. Hoe hoog de tijdsdruk ook was, er werd geen kans

waren dan vorige jaren. En dat voor een Bouwkundefaculteit zonder gebouw.

De uitgangssituatie voor het nieuwe werkplekconcept voor medewerkers is een organisatie die over de hele TU-campus verspreid is huisvest. Uitgerust met laptops en mobiele telefoons – die reeds een week na de brand beschikbaar waren – is de medewerker flexibeler dan ooit. Maar ook eenzamer. De behoefte om tot één faculteit te behoren en daar ook fysiek aan verbonden te zijn, is sterker dan we ons voor de brand realiseerden. Het belangrijkste doel is gesteld: de faculteit moet op één locatie worden gehuisvest, al betekent dit minder oppervlak dan in het oude gebouw. Andere manieren van werken zullen de faculteit effectiever moeten huisvesten.

Het nieuwe werkplekconcept zal territorium niet meer aan individuen toewijzen, maar aan groepen. Dit voorziet in de behoefte aan een thuisbasis, maar voorkomt dat medewerkers eigen werkplekken hebben, die zij een groot deel van de tijd niet gebruiken (wat uit onderzoek bij diverse universiteiten blijkt). Tegelijkertijd zal het werkplekconcept de verschillende activiteiten beter ondersteunen: vergaderen, concentreren, telefoneren, informeel overleggen. De samenwerking met Vitra als meubelleverancier benadrukt de aandacht voor kwaliteit van die werkomgeving.

Duurzame oplossingen

Kwaliteit in ruil voor kwantiteit, collectieve ruimte in ruil voor individuele: hiermee volgt het werkplekconcept ook een aantal duurzame uitgangspunten. Ook dit onderwerp heeft weer een relatie met onderzoek dat aan de faculteit plaatsvindt. De proeftuin blijkt steeds weer groter dan we dachten. En het proces als leerschool levert ook dagelijks lessen op: voor alle aspecten van facility management. Discussies over beveiligingszones in het gebouw, de vele ingangen en de bewegwijzering, over de flexibiliteit van ICT-netwerken en de mogelijkheden van tijdelijke functiewijziging en over de inrichting van alle publieke zones inclusief cateringfuncties. De afwegingen van de organisatie en adviezen van diverse adviseurs. Hoe faseren we de oplevering van het gebouw? Wat moet als eerste draaien?

De zomer betekent dan wel weinig vakantie dit jaar, maar momenten van reflectie zijn er wel. Dit is een uniek proces waarin we - als faculteit - vakgerelateerde concepten en theorieën kunnen testen. Succesvolle oplossingen kunnen meegenomen worden in de nieuwbouw en van minder succesvolle kunnen we collectief leren. Wetenschap en praktijk zijn gebaat bij beide.

Volg het proces in beeld via www.bk.tudelft.nl

REAGEREN?
redactie@fmm.nl

gemist om concepten te heroverwegen, samen met de aanbieders of leveranciers.

Aanmeldingen

Eenzelfde proces vond plaats bij de primaire processen. Met verantwoordelijken voor onderwijs, onderzoek en management werd geïnventariseerd: wat kan er beter in de huisvesting en facilitaire ondersteuning? Dit wel met het besef dat de structuur van het bestaande gebouw leidend is, er minder oppervlak beschikbaar is dan in het oude gebouw en de middelen beperkt zijn. Bij deze evaluaties en heroverwegingen werden alle facultaire afdelingen betrokken. Tevens werd duidelijk dat de aanvragen voor het nieuwe studiejaar zelfs hoger

Figuur 1. Campus TU Delft met locaties faculteit Bouwkunde in verleden, heden en toekomst (bron: TU Delft)